

● LLARS I BUTXACA

DRETS

20 per cent menys de matrimonis se celebren a Espanya en comparació amb el 2020, segons l'INE

L'impacte a la butxaca de casar-se o no

En general, el matrimoni dona accés a més beneficis

STADTRATTE / GETTY IMAGES/ISTOCKPHOTO

La forma d'unió que adopti la parella determina l'herència, les prestacions econòmiques i la fiscalitat

Raquel Quelart

Els enllaços matrimonials perden pistonada, mentre que guanyen força les parelles de fet, enteses com la relació de convivència estable, afectiva i pública entre dues persones. En comparació amb els inicis de segle, avui se celebren un 20% menys de matrimonis, però es formalitzen moltes més parelles de fet, que els últims anys han crescut al voltant d'un 80%, segons dades del Notariat. Triar una opció o una altra té conseqüències econòmiques rellevants, tot i que en algunes comunitats les parelles de fet compten amb més drets socials, successoris i fiscals.

El tractament legal en aquesta matèria, per tant, és heterogeni a Espanya, perquè depèn de cada legislació autonòmica. En aquest sentit, Catalunya és una de les comunitats autònomes que regulen més aquest tipus d'unions. Una de les principals raons és que conviure en parella sense reconeixement legal no atorga dret a pensió de viduïtat, cosa que pot derivar en greus problemes econòmics.

Meritxell Gabarró, advocada especialista en herències, explica que la Seguretat Social exigeix requisits més estrictes a les parelles de fet que als casats per accedir a aquestes prestacions, que "òbviamment s'imposen per evitar el frau". Així, mentre que als cònjuges només se'ls exigeix haver contret

matrimoni almenys un any abans de la mort, a les parelles de fet se'ls requereix haver-se constituït com a tal almenys dos anys abans, sempre que hagin conviscut un mínim de cinc anys si no tenen fills en comú. Fins a finals del 2021 existia un llindar d'ingressos per poder cobrar la pensió.

D'altra banda, Gabarró alerta sobre les parelles que es casen, es divorcien i al cap d'un temps reprenen la convivència sense tornar a formalitzar la situació, ja que s'han dictat sentències en què s'ha denegat per aquesta raó la pensió malgrat compartir hipoteca.

De manera excepcional, les parelles no inscrites com a parella de fet poden optar també a la pensió, "però han de demostrar una convivència", prossegueix l'advocada especialitzada en Dret de Família Adriana Auset. En tot cas, evitarà embolics estar casats o ser parella de fet.

Una altra diferència substancial

DADA

92

per cent

És el percentatge de matrimonis que opten pel règim de separació de béns a Espanya, segons dades del Notariat corresponents al 2023

és que, quan es tracta de parelles de fet, "no s'apliquen les particularitats dels règims matrimonials", aclareix Auset. En concret, el règim de guanys estableix que els béns adquirits durant el matrimoni pertanyen igual als dos cònjuges. "En tot cas, la parella de fet s'assembla més al règim de separació de béns, en què cada un conserva la titularitat dels seus propis béns". De fet, la majoria de les parelles que es casen davant notari opta per aquesta manera de repartir el patrimoni.

La qüestió, segons l'advocada, no hauria de determinar la decisió de passar per l'altar, sinó que hauria "de dependre de qüestions personals i sentimentals". Tot i això, de vegades els aspectes econòmics acaben pesant més.

Un altre punt que cal considerar és el de l'herència, on hi ha diferències importants. L'advocat especialista en successions Alejandro Ebrat recorda que "les herències entre matrimonis pràcticament no paguen en l'impost de successions", però si no es formalitza la unió -també en parella de fet a les comunitats on aquesta figura s'equipara en aquest aspecte al matrimoni- "es consideraria una herència entre estranys", que és la més cara. Una cosa semblant passa amb les donacions en vida.

Una altra qüestió que cal tenir en compte és que, si no s'està casat o reconegut com a parella de fet i no hi ha testament, el cònjuge viu no hereta res. "Fins i tot hereten abans els nebots o els cosins", emfatitza Ebrat. En qualsevol cas, sempre és aconsellable deixar per escrit les últimes voluntats per evitar situacions indesitjades.

=====
La Seguretat Social demana requisits més estrictes a les parelles de fet en la pensió de viduïtat

=====
Renda Com a norma general, només els cònjuges poden optar a presentar la declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). En el cas de les parelles de fet, només un dels seus membres pot formar unitat familiar amb tots els seus fills menors d'edat o persones grans incapacitades judicialment. L'altre membre haurà de presentar la declaració individualment.

Guillem López i Casasnovas

Catedràtic d'Economia de la Universitat Pompeu Fabra

La fiabilitat de la informació

A molts lectors de *The Economist* els va sorprendre com la revista es definia contra el president del Govern espanyol. No és

estrany que es decanti políticament a favor o en contra d'un govern. Però fins ara ho havia fet sobre aspectes econòmics i polítics reiteradament analitzats amb detall. Contra Pedro Sánchez, en canvi, ha estat des de l'opinió del seu analista a Madrid, conegut ja per les seves posicions de part, que també es feren evidents en el procés de Catalunya, parcials, incompletes i esbiaixades; prejudicis amalgamats en l'embolcall de la democràcia i de la necessitat que el poble espanyol voti, que és el mateix argument que negà en el referèndum català.

Fa temps que alguns economistes liberals propers diuen que *The Economist* sovint confon l'esquer liberal amb les conveniències dels *neocons*. De manera semblant, m'he atordit amb la lectura d'Anne Applebaum. Pel que diu, es tracta d'una professora associada a la London School of Economics. I pel que no diu, sembla que és parella d'un ministre conservador polonès. En qualsevol cas, se suposa que és una periodista rigorosa d'un dels diaris més influents del món (*The Washington Post*). En el seu llibre *Autocràcia S.A.* (Debate 2024), fa un discurs contundent contra els antidemòcrates que volen governar el món avantposant els seus interessos als dels pobles que dominen. Chávez, Maduro, Putin, Lukaixenko, Orbán...; sorprenentment, sense Trump ni Netanyahu, dos autòcrates en règims democràtics. Quan hom llegeix el text, suposa un coneixement admirable de causes: diferents països, diversos moments del temps, personatges de tot tipus i condició... fins que el lector arriba a dues pàgines que dedica al procés

Xarxes

I si la mateixa IA no fos ara més que una nova branca per desorientar-nos i portar-nos allà on els mateixos de sempre volen?

de Catalunya, per assegurar que tota la violència que es va mostrar era mentida, *fake*, inventada pels independentistes i Putin per debilitar la democràcia espanyola.

Queda clar que tots els que vàrem viure aquella realitat en directe en aquest punt del llibre ens quedem parats: i si tot allò que ha dit de cubans, ugandesos, veneçolans i molts d'altres fos igual de

fals que el que diu de Catalunya? I si la mateixa periodista, sabent-ho o no, no fos més que un engranatge de la internacional conservadora de l'estatu quo instal·lat en el privilegi? Certament, alguns assenyalen que tot està podrit, i que per estar informats cal sortir dels jardins per entrar al bosc de les xarxes socials. Però i si la mateixa intel·ligència artificial no fos ara més que una nova branca per desorientar-nos i portar-nos allà on els mateixos de sempre volen?

He llegit fa poc que els grecs votaven sobre la base de l'opinió dels experts que els havien de dirigir. Però que després de les votacions, retiraven aleatòriament la meitat dels vots, ja que pensaven que l'atzar era més just que la discreció, àdhuc dels més il·lustrats. També en altres èpoques, el nostres ancestres catalans insaculaven els nomenaments dels qui havien de liderar la comunitat. Davant la falta de fiabilitat de tot plegat, potser ens caldrà tornar als orígens?